

NR.11756/14.10.2019

**Aprobat,
Inspector Școlar General,
Prof. Elena Cristina STROE**

SCRISOARE METODICĂ

REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ÎN ANUL ȘCOLAR 2019-2020 DISCIPLINA GEOGRAFIE

A. Priorități

- Cunoașterea și respectarea programelor școlare de către toate cadrele didactice;
- Conceperea demersului didactic din perspectiva atingerii competențelor specifice incluse în cadrul programelor școlare;
- Utilizarea strategiilor didactice bazate pe metode activ-participative și alternarea formelor de activitate;
- Integrarea elementelor de evaluare în cadrul strategiilor didactice prin utilizarea unor forme și metode diversificate (metode alternative și complementare, inclusiv evaluarea digitală);
- Gradul de adecvare a strategiei didactice la particularitățile clasei de elevi;
- Realizarea unor conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare;
- Evaluarea activității didactice din perspectiva eficienței învățării.

B. Structura anului școlar 2019-2020, aprobată prin OMEN nr. 3191/2019:

➤ 35 de săptămâni de cursuri ➤ 169 de zile lucrătoare

SEMESTRUL I

15 săptămâni (09.09.2019-20.12.2019):

Cursuri: 09.09.2019 – 20.12.2019

Vacanța de iarnă/intersemestrială: 21.12.2019 – 12.01.2020

SEMESTRUL al II-lea

20 săptămâni (13.01.2020-12.06.2020)

Cursuri: 13.01.2020 – 03.04.2020

Vacanța de primăvară:

04.04.2020 – 21.04.2020

Cursuri: 22.04.2020 – 12.06.2020

Vacanța de vară: începând din 13.06.2020.....

➤ Prevederi:

Art.5 (1) Programul național „Școala altfel” se va desfășura în perioada 7 oct. 2019 – 29 mai 2020, pe o perioadă de 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ

(2) Intervalul aferent programului „Școala altfel” nu coincide cu perioada lucrărilor scrise semestriale/ tezelor.

Art.6 Lucrările scrise semestriale / tezele se susțin, după parcurgerea progra-meii școlare, cu cel puțin 3 săptămâni înainte de finalul semestrului.

Art.7 Etapele naționale ale olimpiadelor școlare se organizează, de regulă, în perioada vacanței de pri-măvară, conform calendarului olimpiadelor naționale școlare.

C. Curriculumul național și local

În anul școlar 2019-2020, se aplică:

➔ Planurile cadru:

Pentru gimnaziu:

- **Planurile cadru** aprobate prin OMENCS nr. 3590/5.04.2016, cu modificările și completările ulterioare; (OMEN 4221/1.08.2018 – opționalul integrat nu mai este obligatoriu).
- Conform **Art. 8** - Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică la clasa a VII-a începând cu anul școlar 2019-2020.
- Conform Art. 9 (4) - În anul școlar 2019-2020, la clasa a VIII-a se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin OMEC nr. 3638/11.04.2001.

Pentru învățământul liceal și profesional:

- Ordinul ministrului educației nr. 3.410/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a XII-a, filierele teoretică și vocațională, cursuri de zi;
- Ordinul ministrului educației nr. 3.411/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, învățământ de zi și învățământ seral;
- Ordinul ministrului educației nr. 3.412/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, școala de arte și meserii, pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, ruta directă de calificare, pentru clasa a XI-a, anul de completare, precum și pentru clasele a XI-a – a XII-a și a XII-a/a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, cursuri de zi și seral.

*OMEN 3207 din 22.02.2019 de corelare cu structura anului școlar!!!

- **Pentru învățământul seral**, filiera tehnologică a liceului, prevederile OM nr. 4051/2006 cu privire la aprobarea planurilor-cadru rămân valabile pentru clasele a XI-a și a XII-a, a XIII-a, liceul tehnologic
- **Pentru învățământul profesional:**
- OMEN 3152/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional de 3 ani
- OMEN 3218/2014 privind aprobarea planului-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special

*TOATE PLANURILE-CADRU VALABILE pot fi accesate la adresa: <http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>

➔ Programele școlare:

- Programele școlare de geografie, cls. V-VIII, aprobate cu OMEN nr. 3393/28.02.2017: sunt în vigoare numai programele pentru clasele a V-a, a VI-a și a VII-a (***se va acorda o atenție deosebită pentru aplicarea corectă a noului curriculum pentru clasa a VII-a***)
- Programele școlare de geografie, cls. a V-a - a VIII-a, aprobate prin OMECI nr. 5097/09.09.2009: rămân valabile numai pentru clasa a VIII-a
- Programa de Geografie, cls a IX-a, aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004
- Programa de Geografie, cls a X-a, aprobată prin O.M. Nr. 4598/31.08.2004
- Programa de Geografie, cls a XI-a, ciclul superior al liceului, aprobată prin O.M. Nr. 3252/13.02.2006
- Programa de Geografie, cls a XII-a, aprobată prin O.M. Nr. 5959/22.12.2006
- Programele pentru Științe, cls a XI-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător – educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M.Nr. 3252/13.02.2006
- Programa de Geografie, cls a IX-a, aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004
- Programa de Geografie, cls a X-a, aprobată prin O.M. Nr. 4598/31.08.2004
- Programa de Geografie, cls a XI-a, ciclul superior al liceului, aprobată prin O.M. Nr. 3252/13.02.2006
- Programa de Geografie, cls a XII-a, aprobată prin O.M. Nr. 5959/22.12.2006
- Programele pentru Științe, cls a XI-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera

vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător-educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M.Nr. 3252/13.02.2006

Predarea geografiei în învățământul profesional:

- Se face în conformitate cu precizările din notificarea nr.39562/11.09.2007 și a precizărilor privind programele școlare pentru cultură generală care se aplică în învățământul profesional de stat cu durată de 3 ani, clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, începând cu anul școlar 2014-2015 anexa 1 la OMEN nr. 4437/2014

- La clasa a IX-a a învățământului profesional de stat de 3 ani, geografia se predă 2 ore/săptămână. În semestrul I se predă geografia după programa de geografie pentru cl. a IX-a aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004, iar în semestrul al II-lea după programa pentru clasa a X-a aprobată prin O.M. nr. 4598/31.08.2004.

***TOATE PROGRAMELE SCOLARE POT FI ACCESATE LA ADRESA:** <http://programe.ise.ro/>

➔ Oferta de cursuri opționale pentru anul școlar 2020 – 2021:

- va fi prezentată părinților în luna februarie 2020 (cel puțin două oferte pentru fiecare clasă), iar programele pentru cursul opțional vor fi evaluate la nivelul comisiei metodice, conform procedurii ISJ Dâmbovița;
- Elaborarea programelor de curs opțional și înaintarea lor către inspectorul școlar de specialitate, spre avizare va respecta termenul de 31 martie 2020, prevăzut în procedura ISJ Dâmbovița;
- Pentru avizarea cursurilor opționale din anul școlar 2020 - 2021 vor fi transmise inspectorului de specialitate, până în data de 2 iunie 2020 următoarele:
  - fișa de avizare ce urmează a fi completată de inspectorul școlar;
  - programa de curs opțional.

D. Portofoliul profesorului

Se recomandă următoarea structură:

1. Banca de date-curriculum

- structura anului școlar;
- planul cadru și programele școlare;
- documentele specifice cursului opțional avizat de către inspectorul de specialitate;
- ghiduri metodologice și de evaluare;
- precizări metodologice;
- programe de examene naționale (Bacalaureat, definitivat, concurs pentru ocuparea posturilor didactice)

2. Banca de date- evaluare

- situația participării elevilor la concursuri școlare și a rezultatelor obținute.

3. Proiectarea învățării

- schema orară;
- planificarea calendaristică
- proiectele unităților de învățare parcurse și în curs de implementare;
- schițele de lecție (pentru cei care nu au gradul didactic definitiv);

4. Evaluarea rezultatelor învățării trebuie să ofere informații corecte asupra modului de atingere a competențelor specifice. În acest sens se recomandă:

- utilizarea tuturor metodelor de evaluare (orale, scrise, practice);
- promovarea unor modalități alternative de evaluare (referate, proiecte, portofolii etc.)

Repere ale evaluării

Evaluarea rezultatelor învățării trebuie să ofere informații corecte și complete despre nivelul de formare și dezvoltare a competențelor specifice asumate ca sisteme integrate de cunoștințe însușite, abilități dobândite, atitudini consolidate. Modul de formulare a competențelor specifice permite transpunerea acestora în cerințe de evaluare.

În construirea instrumentelor de evaluare pot fi utilizate toate tipurile de itemi, în raport cu specificul competențelor de evaluat, în structuri și proporții echilibrate.

Profesorul de geografie are în vedere faptul că formarea competențelor generale, respectiv a celor

specifice, susține și determină calitatea rezultatelor care, la rândul lor, converg spre diferite tipuri de achiziții obținute, exprimate prin cunoștințe asimilate, capacitate de aplicare a acestora în actul de formare de priceperi și deprinderi, trăsături de personalitate, conduite și capacități intelectuale redade în raționamente, argumente și interpretări ale faptelor din natură și societate.

Între curriculum, activitatea de predare-învățare și evaluare se poate identifica o relație complexă, care explică și orientează procesul educațional, astfel încât:

- procesele evaluative să susțină și să stimuleze activitatea de predare - învățare, indiferent de scopurile evaluării;
- reglarea activității de predare-învățare pe baza rezultatelor școlare să se realizeze continuu și permanent.

Ca modalități de evaluare se recomandă:

- utilizarea tuturor metodelor de examinare a elevilor (orale, scrise, practice), plecându-se de la ideea că fiecare metodă posedă atât avantaje, cât și limite, ceea ce înseamnă că niciuna dintre acestea nu trebuie favorizată în detrimentul celorlalte, deoarece această atitudine ar altera semnificativ modul de desfășurare a întregului proces evaluativ;
- promovarea modalităților alternative/complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, investigația, autoevaluarea etc.) cu scopul de a face evaluarea mai agreabilă și mai adaptată subiecților care fac obiectul evaluării, fără eliminarea evaluărilor de tip tradițional;
- utilizarea metodelor, tehnicilor și a instrumentelor TIC/GIS.

Portofoliul elevilor poate cuprinde, în format electronic sau letric: lucrări scrise, teste (inițiale, secvențiale, sumative), eseuri, prezentarea unor itinerarii geografice, referate tematice (cu subiecte diverse), lucrări practice și aplicații pe teren, proiecte, prezentarea unor obiective/elemente geografice (fișe), analiza și interpretarea unor date geografice (geologice, litologice, climatologice, hidrologice, biologice, demografice etc.), a unor hărți, grafice, cartodiagrame.

5. Evaluări inițiale

- la clase de început de ciclu (cls. a V-a, a IX-a)

6. Verificări periodice, pe parcursul anului școlar

- orale și scrise (inclusiv tezele semestriale)

7. Teste finale

- în ultimele săptămâni ale semestrului al II-lea
- la clasele unde s-au aplicat testele inițiale se va efectua o situație comparativă

8. Evaluări pentru Examenul național de Bacalaureat (Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2011, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.799/2010 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat - 2011, cu modificările ulterioare, și cu prevederile OMEN Nr. 4950/2019 din 27 august 2019 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național - 2020)

9. Resurse materiale

- lista mijloacelor didactice-hărți, globuri, planșe
- lista cărților, albumelor, etc.
- lista CD-uri, DVD-uri, etc.

E. PROIECTAREA CURRICULARĂ

1. Programa școlară trebuie să fie principalul document de lucru al profesorului de geografie.

Programa școlară de Geografie reprezintă o componentă esențială a Curriculumului național pentru clasele a V-a - a VIII-a din învățământul gimnazial, având un buget de timp de 1oră/săptămână (clasele a V-a - a VII-a) și de 2 ore/săptămână (clasa a VIII-a). Aceasta reprezintă un document reglator, coerent, care are în vedere finalitățile învățământului și profilul general de formare a elevului. Programa cuprinde sistemul de cunoștințe, abilități și atitudini necesare participării active la viața cotidiană. Pe baza acestor repere, precum și a altor componente ale mediului educațional, a fost stabilit un sistem de competențe generale pentru ciclul gimnazial, din care au fost derivate competențele specifice.

Programa școlară fundamentează activitatea profesorilor de geografie, facilitează identificarea și abordarea temelor de interes disciplinar, precum și a celor de tip pluri-, inter- și transdisciplinar,

reglementând, totodată, demersurile de proiectare a resurselor educaționale pentru procesul de predare -învățare - evaluare.

În concordanță cu direcțiile de dezvoltare ale Curriculumului național, programa școlară pentru disciplina Geografie are în vedere:

- conceptualizarea și transpunerea competențelor-cheie în curriculum într-o abordare unitară pe parcursul fiecărui an de studiu și pe parcursul învățământului gimnazial;
- definirea unui set adecvat de competențe generale și specifice, competențe ce pot fi formate la elevi prin conținuturile propuse, prin metodologia didactică folosită, care vizează accentuarea dimensiunii aplicative a cunoașterii;
- construirea demersului educațional pornind de la nevoile de dezvoltare ale elevului;
- utilizarea unor conținuturi și activități de învățare cât mai variate pentru dezvoltarea întregului potențial de care dispune fiecare elev;
- abordarea interdisciplinară a conceptelor și a fenomenelor, în vederea oferirii unei perspective complexe asupra realității.

Programa școlară cuprinde următoarele componente: nota de prezentare, competențele generale, competențele specifice și exemple de activități de învățare (pe clase), conținuturi și sugestii metodologice.

Competențele generale se dezvoltă prin studierea disciplinei Geografie în învățământul gimnazial.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt însoțite de exemple de **activități de învățare**, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă informații științifice fundamentale, validate în decursul cunoașterii umane, prin care se urmărește realizarea competențelor. S-a avut în vedere dimensionarea optimă a conținuturilor și selectarea riguroasă a informației, astfel încât acestea să nu ducă la supraîncărcare.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare

În anul școlar 2019-2020, se va acorda o atenție deosebită pentru **aplicarea corectă a noului curriculum pentru clasa a VII-a.**

Programa pentru clasa a VII-a, Geografia continentelor extraeuropene, abordează demersul didactic din perspectiva lărgirii ariei obiectuale de învățare. Abordarea și formarea competențelor specifice pot fi urmărite prin toate conținuturile și activitățile de învățare din programa școlară, prin suporturi de instruire adecvate și variate, dar și prin caracterul inovativ și divers al situațiilor de învățare propuse de profesor. Conținuturile, prin prezentarea generală a continentelor și particulară prin studiile de caz la alegere, surprind caracterul esențial, selectiv și specific al cunoștințelor referitoare la fiecare spațiu continental extraeuropean, fără o supraîncărcare informațională.

Avându-se în vedere existența unui număr mare de surse de informare și o terminologie proprie fiecărui spațiu studiat, profesorul trebuie să aibă capacitatea de a selecta și sintetiza informația, de a surprinde caracteristicile semnificative ale unor elemente/spații geografice. Conținuturile trebuie să fie raportate permanent la un suport cartografic.

Competențele specifice urmărite în clasele anterioare (a V-a – a VI-a), fără a fi reluate în mod explicit în această clasă (a VII-a), sunt presupuse și la acest nivel într-un mod implicit.

Activitățile de învățare propuse le continuă pe cele din clasele anterioare, nuanțând concretizarea lor și vizează:

- dezvoltarea receptivității și a interesului pentru abordarea rațională a problemelor specifice mediului înconjurător, în complexitatea și dinamica lor;
- realizarea unor lucrări independente/studii de caz/proiecte ce vizează luarea unor decizii, propuneri/ strategii de rezolvare a problemelor din viața cotidiană, identificarea soluțiilor de rezolvare a unor situații-problemă.

*Se recomandă ca studiile de caz să vizeze cel puțin câte un stat la alegere, din fiecare continent, analizat după un algoritm dat de profesor. Celelalte state pot face obiectul unor activități independente, ca de exemplu: investigații, proiecte, portofolii.

- 2. Planificările calendaristice și proiectele unităților de învățare** trebuie personalizate și adaptate la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor (**se vor elabora conform modelelor postate* pe site-ul <http://www.isj-db.ro>)
- 3. Proiectele de lecții** sunt obligatorii pentru debutanți, iar celelalte cadre didactice vor folosi schițe de lecții cu scenarii didactice care urmăresc legătura dintre competențe – conținuturi - activități de învățare și modalități de evaluare;
- 4. În lecții** se va urmări succesiunea: competențe generale - competențe specifice –conținuturi - activități de învățare (acestea din urmă pot să fie selectate/ adaptate/ alese și de către profesor);
- 5. Activitățile practice** sunt parte integrantă din planificarea calendaristică, deci din proiectarea instruirii (se trec obligatoriu în condictă, cu menționarea temei!);
- 6. Profesorul** trebuie să diversifice **metodele de predare-învățare-evaluare**, să adapteze stilul de lucru la specificul colectivelor de elevi, să valorifice în lecții resursele educaționale existente în școală.
- 7. Documentele** de proiectare curriculară se vor păstra, în format letric, la dosarul metodic al disciplinei (la Director/ director adj.);
- 8. Proiectele de lecții și portofoliul personal** se vor găsi permanent la profesorul care predă disciplina geografie.
- *Sugerăm fiecărui cadru didactic să păstreze documentele transmise de la ISJ și în format electronic, într-un folder personalizat.*

***Inspector școlar pentru geografie,
Prof. Angelica MILEA***